

2023

Halfjaarrapportage Gemeente Borne

Inhoudsopgave

Voorwoord **4**
1 Wonen en leven **5**
1.1 Hoe staan we ervoor in 2023? 5
1.2 Financieel overzicht 8
2 Duurzame toekomst **9**
2.1 Hoe staan we ervoor in 2023? 9
2.2 Financieel overzicht 11
3 Inclusieve samenleving **12**
3.1 Hoe staan we ervoor in 2023? 12
3.2 Financieel overzicht 17
4 Bestuur en samenleving **19**
4.1 Hoe staan we ervoor in 2023? 19
4.2 Financieel overzicht 22
5 Financieel gezond **23**
5.1 Hoe staan we er voor in 2023? 23
5.2 Financieel overzicht 26
6. Projecten en investeringen **28**

Voorwoord

In november 2022 is de begroting 2023 vastgesteld en vervolgens goedgekeurd door de provincie. Met deze halfjaarrapportage geven we inzicht in de stand van zaken van de belangrijkste ontwikkelingen en van eventuele financiële afwijkingen, ten opzichte van de vastgestelde begroting 2023. In de volgende programmahoofdstukken geven we een beeld van zowel de beleidsmatige als financiële ontwikkelingen op die programma's. In het hoofdstuk 'projecten en investeringen' geven we een samengevat beeld van de investeringen.

De peildatum voor het opstellen van deze halfjaarrapportage is 1 juli 2023. In onderstaand overzicht is per programma het saldo van baten en lasten weergegeven zoals gepresenteerd bij de meerjarenbegroting 2023-2026 na verwerking van het saldo met de reserve beleidsontwikkeling. Dit is ook de reden waarom de actuele begroting op € 0 sluit. Het saldo van deze halfjaarrapportage is € 1.409.000 positief. Voorgesteld wordt om deze verbetering conform ons beleid te vereffenen met de reserve beleidsontwikkeling. Alle tabellen sluiten in dit document zijn afgerond op duizendtallen. Hierdoor kunnen er afrondingsverschillen voorkomen.

Halfjaarrapportage 2023 (x € 1.000)	Primitief begroot	Actueel begroot	Prognose	Verschil	
Lasten:					
PR1 Wonen en leven	7.948	13.328	8.574	4.754	V
PR2 Duurzame toekomst	3.945	4.244	4.066	178	N
PR3 Inclusieve samenleving	34.806	36.612	40.520	-3.908	N
PR4 Bestuur en samenleving	4.631	4.696	5.218	-522	N
PR5 Financieel gezond	17.192	31.820	34.118	-2.298	N
Totaal lasten	**68.523**	**90.701**	**92.497**	**-1.796**	**N**
Baten:					
PR1 Wonen en leven	2.516	2.516	3.014	498	V
PR2 Duurzame toekomst	2.893	2.893	2.893	0	-
PR3 Inclusieve samenleving	7.475	7.475	9.466	1.991	V
PR4 Bestuur en samenleving	364	364	364	0	-
PR5 Financieel gezond	55.282	77.453	78.169	716	V
Totaal baten	**68.530**	**90.701**	**93.906**	**3.205**	**V**
Saldo	**7**	**-**	**1.409**	**1.409**	**V**

1 Wonen en leven

1.1 Hoe staan we ervoor in 2023?

Wonen en bouwen

VERSNELDE (SOCIALE) WONINGBOUW

De urgente vraag naar woningen vraagt om een versnelling in de realisatie. Het voorliggende huisvestingsvraagstuk is daarbij complex. We zien in de reguliere opgave een combinatie van onze eigen en regionale ambities voor de Bornsche Maten in combinatie met de huidige situatie op de woningmarkt. We zien een vraag naar woonzorgwoningen voor verschillende aandachtsgroepen. En we zien een toenemend migratievraagstuk met taakstelling waarbij zowel asiel, studenten en arbeidsmigranten een beroep doen op al dan niet tijdelijke huisvesting.

De afgelopen periode is geconcludeerd dat de inzet op de versnelde woningbouw geïntensiveerd moet worden, waarbij getracht wordt om alle mogelijke versnellingen in te zetten die zich voor doen. Daarvoor heeft de raad in de afgelopen periode al diverse besluiten genomen zoals de startnotitie Flexwonen (januari) en het vastleggen van de eerste ontwikkellocaties voor versneld bouwen aan de Tichelkampweg en Goudbes (mei). Ondertussen is gestart met de uitwerking van deze plannen om zowel (tijdelijke) flexwoningen als versnelde sociale woningbouw gereed te krijgen en zien we dat deze versnellingen niet eerder dan in Q3 of Q4 2024 tot resultaat gaan leiden.

Daarom worden er nu mogelijkheden verkend om nog sneller en nog meer versnelde (sociale) woningbouw te realiseren. Te denken valt hierbij bijvoorbeeld aan meer locaties voor (tijdelijke) flexwoningen, andere woonvormen die conceptueel gebouwd kunnen worden, mogelijkheden in bestaand vastgoed, etc. Met Welbions is bijvoorbeeld afgesproken om al deze versnellingsmogelijkheden gezamenlijk te bekijken om zo een totaalplan te maken hoe we de komende jaren kunnen voorzien in sociale woningen voor statushouders naast de overige spoed- en reguliere woningzoekenden.

De komende periode wordt de raad betrokken bij de benodigde besluitvorming hierover.

Ruimtelijke ontwikkelingen

OMGEVINGSVISIE

Er is gestart met het opstellen van de Omgevingsvisie. In deze visie wordt ingegaan op verschillende thema's, zoals mobiliteit, wonen, duurzaamheid, groen, water et cetera. Naast andere bronnen is hiervoor tijdens de Bornse Dromendagen leerzame input uit de gemeenschap van Borne opgehaald. Deze informatie wordt meegenomen in de uiteindelijk vast te stellen Omgevingsvisie. De planning is om begin 2024 de Omgevingsvisie vast te stellen.

In maart 2023 heeft de gemeenteraad hierover al een tal besluiten genomen, zoals:

1. de 'lijst bindend advies bij afwijkingen van het omgevingsplan';
2. nieuwe verordeningen voor de adviescommissie Omgevingskwaliteit en Nadeelcompensatie

Daarnaast zijn er enkele verordeningen en onderwerpen met een meer inhoudelijk karakter, zoals de wijziging van de legesverordening en de financiële arrangementen met de Regionale Uitvoeringsdienst Twente (ODT). De bedoeling is om deze in het najaar 2023 vast te stellen.

OMGEVINGSWET

Gedurende 2023 wordt de omgevingsvisie verder voorbereid. Deze wordt in het eerste kwartaal van 2024 aan de raad aangeboden. Er wordt een plan van aanpak opgesteld om te komen tot volwaardig omgevingsplan. Die wordt in het najaar 2023 ter kennisname aan de raad gestuurd. Gemeentes hebben overigens tot 1-1-2030 de tijd om te komen tot een volwaardig omgevingsplan. Er wordt los daarvan ook een voortgangsrapportage over de invoering van de omgevingswet, ter kennisname, naar de raad gestuurd.

In het omgevingsplan worden alle regels die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving gebundeld. Dit betekent dat alle bestemmingsplannen, een aantal lokale verordeningen en 600 rijksregels (bruidsschat) onderdeel worden van het omgevingsplan.

Het omgevingsplan wordt voor de inwoners en ondernemers, via het digitaal stelsel omgevingswet, ontsloten. Doel is dat voor een initiatiefnemer duidelijk wordt welke regels van toepassing zijn op zijn/haar ruimtelijk initiatief. Hiervoor zijn een drietal applicaties aangeschaft en geïmplementeerd.

De informatievoorziening naar de inwoners en ondernemers staat voor de komende maanden gepland. Daarnaast wordt een handboek opgesteld waarin op overzichtelijke wijze een stappenplan wordt weergegeven.

De gemeente bereidt zich ook voor op de invoering van de Wet Kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb). Hiervoor zijn vanuit het Rijk extra middelen beschikbaar gesteld.

Mobiliteit en infrastructuur

VLOEDBELTVERBINDING

Met de provincie Overijssel is het ontwerp en het inpassingsplan voor de Vloedbeltverbinding gemaakt, tijdens inloopmiddagen zijn gesprekken gevoerd met de omgeving. Het provinciaal Inpassingsplan (PIP) heeft ter inzage gelegen en de zienswijzen worden op dit moment door de provincie beantwoord. Het college heeft, via twee brieven, de verkenners en de informateurs voor de Provinciale coalitievorming om speciale aandacht gevraagd voor het belang van de Vloedbeltverbinding. Daarvan heeft uw raad afschriften gekregen. Dat heeft er (mede) toe geleid dat deze belangrijke verbinding is opgenomen in het Provinciale coalitieakkoord. Voor het eind van het jaar hopen we dat de provincie een definitief besluit neemt over de Vloedbeltverbinding.

Uw raad heeft met vaststelling van de Nota Kaderstesslling 2024-2027 een motie aangenomen waarmee budget wordt beschikbaar gesteld om de planvorming van de huidige N743/N744, die na aanleg van de Vloedbeltverbinding aan de gemeente wordt overgedragen, op de juiste manier te upgraden en in te passen. Op basis daarvan wordt duidelijk welke investeringen en opbrengsten die upgrade en inpassing met zich meebrengen.

MOBILITEITSVISIE

U heeft het proces tot het komen van de Mobiliteitsvisie eind vorig jaar op 13 december 2022 vastgesteld. Hierna heeft u, op 21 januari 2023, de 15 uitgangspunten voor de Mobiliteitsvisie vastgesteld. Vervolgens is de participatie gestart en is er met de verschillende stakeholders gesproken over de vastgestelde uitgangspunten. Daarnaast is de studie gestart om meerdere scenario’s voor de randwegen, waaronder het tracé van de N743 uit te werken. Op 25 mei, tijdens het Bornse Dromen Festival, zijn de netwerkkaarten voor voetgangers en fietsers aan de inwoners voorgelegd. Het komende half jaar worden de opgehaalde punten uit deze participatie-ronde verwerkt om te komen tot een Mobiliteitsvisie die in de Omgevingsvisie zal worden opgenomen.

ONDERDOORGANGEN

Met ProRail is de overeenkomst gesloten om samen de onderdoorgangen Oonksweg en Bornerbroeksestraat aan te leggen. Er is een Europese aanbesteding gehouden. Daaruit is Movaris gekomen om het ontwerp en de onderzoeken uit te voeren. Dit alles zal in de periode tot juni 2024, uitgewerkt worden tot een overdrachtsdossier. Die wordt door ProRail in de markt gezet. Met de direct betrokkenen rondom de Oonksweg en Bornerbroeksestraat zijn keukentafel-gesprekken gevoerd en inloopavonden gehouden. Met deze informatie wordt verder gewerkt aan ontwerpen. Movaris doet dit jaar nog verdere onderzoeken die leiden tot concept-ontwerpen. Die worden daarna weer met de omgeving besproken. Daarna worden een definitieve ontwerpen (DO's) van de onderdoorgangen Oonksweg en Bornerbroeksestraat gemaakt.

F35

Voor de F35 binnen de bebouwde kom is in samenspraak met de bewoners een definitief ontwerp gemaakt. Tot het eind van dit jaar wordtl de F35 vanaf de Parallelweg tot aan de Oonksweg als fietsstraat aangelegd. Klimaat adaptief met een belangrijke rol voor groen en waterberging. Fase 1, de herinrichting van het kruispunt Azelosestraat – Paralelweg – Molenstraat is voor de bouwvak afgerond, tevens is de Paralelweg voorzien van nieuw asfalt en zijn de fietsstroken verbreed. Na de bouwvak wordt de Molenstraat en laatste gedeelte van de Beerninksweg heringericht. Tot slot wordt na deze fase voor het eind van dit jaar het gedeelte Bornerbroeksestraat en Roringstraat opgepakt. Dit alles kan gevolgd worden in de 'F35 Borne' App. Hierin staat naast de informatie over de app ook de fasering/planning, de nieuwsbrieven (incl. pushberichten), foto's, omleidingen en kunnen mensen contact opnemen. Ook is het gehele ontwerp in de app te downloaden.

Openbare ruimte

Het klimaat verandert. Er zijn langere droge perioden en zware regenbuien met veel wateroverlast. Dit lijkt steeds meer een structureel karakter te krijgen. Hierdoor ontstaat schade, met verlies van groenvoorzieningen tot gevolg. Bij vervanging van weggevallen groen wordt, daar waar dat mogelijk is, gekozen voor robuuster groen dat beter bestand is tegen de weersextremen.

Er is afgelopen jaren krachtdadig ingezet op de bestrijding van de eikenprocessierups. Dit jaar zijn er minder klachten over de eikenprocessierups. De nesten die er waren, zijn kleiner. Of deze resultaten direct toe te rekenen zijn aan de bestrijding is niet met zekerheid te zeggen. Het kan een combinatie zijn van bestrijding en klimaatverandering. Voor de komende jaren is dan ook geen toename of afname te voorspellen. Het lijkt erop dat met de huidige werkwijze onder deze klimaatcondities, de overlast van de eikenprocessierups enigszins beheersbaar is. In regionaal en provinciaal verband is er overleg om de plaagdruk te beheersen en de overlast te verminderen.

1.2 Financieel overzicht

PR1 Wonen en leven (x € 1.000)	Primitief begroot	Actueel begroot	Prognose	Verschil	
Lasten:					
Wonen en bouwen	1.338	1.688	1.907	-219	N
Ruimtelijke ontwikkeling	362	362	362	0	-
Mobiliteit en infrastructuur	2.636	7.666	2.709	4.957	V
Openbare ruimte	3.612	3.612	3.596	16	V
Totaal lasten	**7.948**	**13.328**	**8.574**	**4.754**	**V**
Baten:					
Wonen en bouwen	452	452	950	498	V
Ruimtelijke ontwikkeling	28	28	28	0	-
Mobiliteit en infrastructuur	26	26	26	0	-
Openbare ruimte	2.010	2.010	2.010	0	-
Totaal baten	**2.516**	**2.516**	**3.014**	**498**	**V**
Saldo PR1 Wonen en leven	**-5.432**	**-10.812**	**-5.560**	**5.252**	**V**

Het merendeel van de financiële effecten in het programma wonen en leven zijn programma overstijgend, budgetneutraal en technisch van aard. Zo staat de bijdrage aan de Vloedbeltverbinding voor 2023 in de begroting. Er zijn een paar onderzoeken gedaan op onze kosten die in mindering mogen worden gebracht op de bijdrage. Het is nog onduidelijk wanneer wij deze bijdrage aan de Provincie moeten voldoen. Hierdoor wordt voorgesteld een bestemmingsreserve in te richten en daar de bijdrage van € 4.957.000 zo lang te parkeren. Alle reservemutaties vallen onder het programma Financieel gezond. Dit betekent in het programma wonen en leven een voordeel van € 4.957.000 ontstaat en in het programma Financieel gezond een nadeel van dezelfde omvang.
Meer bouwvergunningen en de indexatie op de leges leveren bijna € 500.000 voordeel op. De indexatie op de inkomsten staat centraal geraamd in het programma financieel gezond. Hier staat er een nadeel van € 242.000 tegenover.
Er zijn door het Rijk in de vorm van een taakmutatie € 219.000 beschikbaar gesteld voor de implementatie van de Omgevingswet. Deze middelen zijn benodigd om de implementatie te kunnen voltooien. Dit levert in dit programma een nadeel van € 219.000 op. In het programma Financieel gezond staat er een voordeel van dezelfde omvang tegenover.

2 Duurzame toekomst

2.1 Hoe staan we ervoor in 2023?

De gemeente Borne heeft onlangs een beschikking ontvangen voor zogenoemde CDOKE-middelen (Capaciteit Decentrale Overheden voor Klimaat en Energiebeleid). De subsidie die de gemeente Borne beschikbaar gesteld heeft gekregen voor de periode 1 januari 2023 t/m 31 december 2025 bedraagt € 1.284.658. Voor 2023 is dit bedrag € 424.000. Deze middelen zijn bedoeld om de capaciteit te vergroten of in te huren voor de vele taken op het gebied van klimaat- en energiebeleid. Deze capaciteitsuitbreiding geldt voor meerdere jaren. Op die manier krijgt gemeente Borne de gelegenheid om de interne organisatie te versterken voor het uitvoeren van de klimaat- en energietaken. In het programmaplan duurzaamheid, zal de afweging t.b.v. de inzet van deze middelen plaatsvinden. De planning is dit plan in het najaar van 2023 aan uw raad voor te leggen.

Energietransitie

De prognose, voor de bestedingen voor de Energietransitie tot het einde van het begrotingsjaar 2023, is dat er geen grote afwijkingen gaan ontstaan. De verdere professionalisering van het Energieloket verloopt voorspoedig. Er is zowel kwantitatief als kwalitatief een groei te zien in het aantal Energiecoaches,. Daardoor worden onze inwoners snel en adequaat voorzien van adviezen op het gebied van energiebesparende maatregelen. Met betrekking tot de pijler warmtetransitie is het participatieproces rond Wensink-Zuid aardgasvrij in 2030 van start gegaan. Zoals het er nu uitziet krijgt de projectorganisatie om het Wijkuitvoeringsplan op te stellen in de tweede helft van 2023 vorm. Het stimuleren van het participeren in het eigendom van het zonnepark van Twence, op de locatie Elhorst Vloedbelt, start naar verwachting in het tweede halfjaar.

Natuur, milieu en landschap

Voor bodem en asbest is met de herinrichting van de Spanjaardswijk ook gestart met de BAS-wijkaanpak. Hierin worden inwoners van de wijk aangeschreven om kosteloos hun tuin te laten onderzoeken en ook kosteloos te laten saneren mocht er asbest aangetroffen worden. Deze aanpak wordt voor een groot aantal oudere wijken uitgevoerd. Hierbij wordt zoveel mogelijk aangesloten bij de geplande ontwikkelingen in de openbare ruimte. Vanuit de provincie is er subsidie aangevraagd bij het rijk om deze projectaanpak voort te zetten tot 2030.

Bedrijvigheid en ondernemersklimaat

Borne heeft zich in economische zin goed ontwikkeld. Er is relatief weinig leegstand en er zijn tal van activiteiten in het centrum. De kavels op bedrijventerrein Westermaat De Veldkamp zijn zo goed als uitverkocht. Bedrijventerrein Molenkamp is gevuld met diverse mooie functies. Het contact tussen de gemeente,BBO en VisitBorne is goed en wordt door de deelnemers als prettig ervaren. Ook regionaal heeft de gemeente Borne een goede positie en zijn we goed aangehaakt bij bijvoorbeeld de programmeringsafspraken bedrijventerreinen Twente 2023-2026.

De verwachting is dat op het Regionaal bedrijven terrein (RBT) de laatste uitgiften plaatsvinden in 2023 en 2024 en dat de gemeenschappelijke regeling in 2025 kan worden beëindigd. Hiertoe worden de processtappen tot liquidatie van de gemeenschappelijke regeling verder uitgewerkt. In afstemming met specialisten van de deelnemers. In de meerjarenraming is nog géén rekening gehouden met de beëindiging van de gemeenschappelijke regeling.

Vrijetijdseconomie

Uw raad heeft op 18 april 2023 ingestemd met de vaststelling van de visie Vrijetijdseconomie 2022 - 2032. Met deze visie wordt gestreefd naar een waardevolle vrijetijdseconomie die een optimale bijdrage levert aan de vitaliteit van Borne en het welzijn van de inwoners. In de visie zijn de ambities en doelen voor de komende periode opgenomen. Om deze waar te kunnen maken is inmiddels ook een uitvoeringsprogramma opgesteld. Dit uitvoeringsprogramma geeft de gemeente een houvast voor de uitvoering van het toeristisch-recreatieve beleid voor de komende periode tot 2032.

Voor wat betreft het buitengebied (de Groene Poort) kan vooral worden vermeld dat de provincie de afgelopen maanden in samenwerking met de gemeenten heeft gewerkt aan het opstellen van het Provinciaal Programma Landelijk Gebied (PPLG). Daarin zijn de diverse (landelijke en Europese) opgaven voor o.a. natuur, klimaat en water, het bieden van kansen aan de landbouw en een sociaal economisch sterk landelijk gebied, verwerkt. De provincie heeft de eerste versie van het PPLG Overijssel bij het Rijk ingediend. Het PPLG heeft ook gevolgen voor het Bornse buitengebied. In aansluiting op het PPLG wordt er op dit moment gewerkt aan uitvoeringsplannen voor een zestal deelgebieden. De gemeente Borne is vertegenwoordigd in de ambtelijke en bestuurlijke gebiedstafel van deelgebied Zuid Oost Twente (ZOT). Samen met de gemeentes Hengelo, Haaksbergen, Hof van Twente en Enschede en diverse overige gebiedspartners zoals de waterschappen, de LTO en Overijsels Particulier grondbezit (OPG). Momenteel is vanuit de gemeenten een aanbeveling (bod) gedaan om een gemeentelijke regionale organisatie in te richten die verantwoordelijk is voor de uitvoering van de gestelde PPLG-doelen in het deelgebied ZOT. Hierover vindt de komende periode nader overleg plaats met de provincie en de andere gebiedspartners.

In relatie tot het PPLG en de gebiedsuitwerking ZOT wordt er verder gewerkt aan een eigen gebiedspilot. Deze pilot is gestart in 2022. Dit in het kader van het Interbestuurlijk Programma Vitaal Platteland (voorloper van het PPLG). In het kader van deze pilot is er onder andere op 16 maart 2023 een landbouwavond georganiseerd en wordt er gewerkt aan een gebiedsagenda en visie voor het buitengebied. Dit sluit ook aan op de Omgevingsvisie.

2.2 Financieel overzicht

PR2 Duurzame toekomst (x € 1.000)	Primitief begroot	Actueel begroot	Prognose	Verschil	
Lasten:					
Energietransitie	240	456	456	0	-
Circulaire economie	2.203	2.203	2.203	0	-
Natuur, milieu en landschap	745	759	789	-30	N
Bedrijvigheid en ondernemersklimaat	349	349	316	33	V
Vrijetijdseconomie	408	477	302	175	V
Totaal lasten	**3.945**	**4.244**	**4.066**	**178**	**N**
Baten:					
Energietransitie	0	0	0	0	-
Circulaire economie	2.847	2.847	2.847	0	-
Natuur, milieu en landschap	0	0	0	0	-
Bedrijvigheid en ondernemersklimaat	46	46	46	0	-
Vrijetijdseconomie	0	0	0	0	-
Totaal baten	**2.893**	**2.893**	**2.893**	**0**	**-**
Saldo PR2 Duurzame toekomst	**-1.052**	**-1.351**	**-1.173**	**178**	**V**

Ook in het programma Duurzame toekomst zijn de financiële effecten beperkt. Binnen het thema natuur, milieu en landschap ontstaat een nadeel van € 30.000 ontstaat doordat er asbest gevonden is in de grond aan de Warande en percelen gesaneerd dienen te worden. Het voordeel van € 33.000 binnen het thema bedrijvigheid en ondernemersklimaat betreft een incidentele bijdrage aan het Regionale bedrijventerrein welke niet meer benodigd is en kan komen te vervallen. Het voordeel van € 175.000 binnen het thema Vrijetijdseconomie is een budget neutrale technische verplaatsing van het budget voor de Agenda van Twente naar het programma Financieel gezond.

3 Inclusieve samenleving

3.1 Hoe staan we ervoor in 2023?

Voorzieningen maatschappelijke ondersteuning

INCLUSIE

In samenspraak met de samenleving wordt gewerkt aan een Lokale Inclusie Agenda met plan van aanpak zodat voldaan wordt aan het VN verdrag Handicap. De focus ligt op de inwoners die vanwege fysieke, chronische, zintuigelijke of auditieve handicap of psychische ziekte, beperkingen ervaren. En op de inwoners die moeite hebben met lezen, schrijven en/of digitale vaardigheden.

WOONZORGVISIE:

In de nog vast te stellen woonzorgvisie en het bijbehorende beleidskader, worden de ontwikkelingen in gemeente Borne op het gebied van wonen en zorg in beeld gebracht, specifiek voor de doelgroep ouderen.

WMO

- Aanbesteding huishoudelijke ondersteuning
  Gemeente Borne heeft samen met 11 Twentse gemeenten de huishoudelijke ondersteuning ingekocht. De definitieve gunning heeft op 11 juli plaats gevonden. De nieuwe contracten zijn per 1 januari 2024 van kracht. In de tweede helft van 2023 wordt gewerkt aan de implementatie van de nieuwe contracten. In de aanbestedingsstukken is opgenomen dat latende partijen (= niet-gegunde aanbieders) zich committeren aan het over laten nemen van personeel, inclusief arbeidsvoorwaarden, naar gegunde partijen. We houden tijdens de implementatieperiode een vinger aan de pols en zijn met zowel latende partijen als gegunde partijen in gesprek. Uitgangspunt is dat ‘koppeltjes van cliënt en medewerker’ in stand blijven.
- Inkoop Wmo dagbesteding en begeleiding
  In 2023 zijn de voorbereidingen gestart voor de nieuwe inkoop individuele begeleiding en dagbesteding. Per 1 januari 2025 kunnen de huidige contracten niet meer verlengd worden en moeten nieuwe overeenkomsten zijn afgesloten. De voorbereidingen worden samen met nagenoeg alle Twentse gemeenten opgepakt.
- Zorgfraude
  Ter voorbereiding van de inkoop Wmo individuele begeleiding en dagbesteding (2025) is regionaal een Kwaliteits- en Integriteitsinstrument Twente (KIT) ontwikkeld. Inzet van KIT voor het contracteren van aanbieders voor nieuwe contracten, moet instroom van malafide zorgaanbieders voorkomen. Hierdoor kan, gedurende de looptijd van de contracten, meer gestuurd worden op kwaliteit. Dit instrument wordt ook ten behoeve van de inkoop jeugdhulp ingezet.
- Cliëntervaringsonderzoek Wmo over het jaar 2022
  Uit het cliëntervaringsonderzoek blijkt dat het grootste deel van de respondenten positief is over het contact met de gemeente. De tevredenheid is iets afgenomen ten opzichte van het voorgaande jaar. Inwoners zijn erg positief over het contact met de consulent. Zij zijn goed bereikbaar, de uitleg wordt als duidelijk ervaren en inwoners voelen zich serieus genomen. De bekendheid van de cliëntondersteuning is iets afgenomen naar 81% ten opzichte van 84% in 2021. Op de aspecten kwaliteit en effectiviteit van de ingezette ondersteuning is te zien dat het overgrote deel van de inwoners tevreden is, al zijn beide iets gedaald ten opzichte van 2021. Veel inwoners geven hun complimenten voor de hulp die ze hebben ontvangen. Er worden ook tips gegeven, zoals het aanbieden van papieren informatie voor inwoners die minder digitaal vaardig zijn. Hoewel inwoners over het grote geheel zeer tevreden zijn over de

huishoudelijke hulp, zijn er ook een aantal inwoners die hierover stelt dat de omvang van de indicatie onvoldoende is. Ook is aangegeven door een enkeling dat het contact of telefonisch doorverbinden moeizaam verliep.

Algemene voorzieningen

In maart 2023 is er een herziene brochure (bewaarexemplaar) ontmoeten, sporten en bewegen voor senioren in Borne uitgebracht. Hierin staat te lezen is wat er allemaal te doen is in Borne, Hertme en Zenderen.

De inwoners ervaren de vervoersvoorziening Automaatje als zeer positief. Gemiddeld zijn er ongeveer 75 ritten per maand (cijfers jan- mei 2023). Er is een stijgend aantal deelnemers, totaal 90 personen, waarvan ruim 50 daadwerkelijk gebruik hebben gemaakt van Automaatje. De groep vrijwillige chauffeurs bestaat uit zestien personen en het team van ritbemiddelaars bestaat uit vier vrijwilligers en een stagiaire.

Medio oktober 2022 is op de donderdag de ontmoetingsgroep bij de Letterbak van start gegaan. De groep kent nu dertien vaste deelnemers (juni 2023). Ook met Kunsthoes en Wijkracht zijn er afspraken gemaakt over een ontmoetingsgroep op vrijdag, die zich richt op creatieve activiteiten. Daar maken nu enkele deelnemers gebruik van. Deze vindt plaats vindt in het atelier bij CRAB (oude Almeloseweg). Beide ontmoetingsgroepen zijn gericht op het bieden van een laagdrempelige, zinvolle daginvulling waarbij structuur, aandacht en sociale interactie met andere mensen wordt geboden. De deelnemers zijn inwoners van gemeente Borne die behoefte hebben aan meer contacten, aanspraak en zinvolle tijdsbesteding.

Vanaf oktober 2022 kunnen alle inwoners gebruik maken van de voorliggende voorziening was- en strijkservice. Inwoners met een aanvullende indicatie voor wasverzorging, zijn vanaf oktober opnieuw geïndiceerd. Al deze inwoners hebben gebruik kunnen maken van een overgangstermijn van drie maanden. Per 1 april 2023 waren alle overgangstermijnen geëindigd. In oktober 2022 hadden 320 inwoners een aanvullende indicatie voor de wasverzorging. In het derde kwartaal van 2023 zien we 34 inwoners met deze maatwerkvoorziening en werden er 39 waszakken afgenomen. In totaal zijn er acht bezwaren ingediend naar aanleiding van deze regeling. Momenteel maken 48 inwoners gebruik van de maatwerkvoorziening wasverzorging en worden er 53 waszakken per week afgenomen. Het merendeel van deze inwoners is 75 jaar en ouder.

De gemeente Borne heeft in januari 2023 een subsidie van € 50.000 aangevraagd. Deze is verleend voor het versterken van de (onafhankelijke) cliëntondersteuning. Het plan van aanpak richt zich op het versterken van de onafhankelijkheid, het vergroten van de bekendheid, de samenwerking tussen de verschillende vrijwillige cliëntondersteuning (o.a. de spreekuren) en de professionele cliëntondersteuning.

Gezondheid

In 2023 is voortvarend gestart met de uitwerking van een breed integraal plan op gezondheid, preventie en vitaliteit: Borne Gezond. De financiële middelen komen uit de SPUK GALA (speciale uitkering gezond- en actief leven akkoord). SPUK GALA omvat vijftien programma die vallen onder de volgende thema's:

- Sport, bewegen en cultuur: het Lokaal Sportakkoord en brede regeling buurtsportcoaches
- Gezondheid en sociale basis: waaronder Kansrijke Start, eenzaamheid en valpreventie
- Ondersteunende onderdelen: waaronder de verplichte samenwerking met GGD en zorgverzekering.

De herziening van het Lokaal Sportakkoord 2.0 en het vervolg van Het Lokaal Preventieakkoord (waaronder de aandachtsgebieden preventie genotsmiddelen en het stimuleren van een gezonde leefstijl) worden meegenomen in het brede integrale plan Borne Gezond.

Uitgangspunt is de data-analyse van de cijfers rondom zorg en gezondheid in de wijken van Borne.

Begin 2023 is de pilot Valpreventie met succes afgerond. Een vervolg wordt meegenomen in de het brede plan Borne Gezond. De thema's mentale gezondheid, eenzaamheid en de verbinding met cultuur krijgen daar ook een plek.

Eind 2022 is de JOGG coördinator gestart. JOGG gaat om 'gezonde jeugd, gezonde toekomst'. De eerste successen zijn de samenwerking met het onderwijs en de gezonde schoolcoördinator, de gezonde sportkantine, het inzetten op rookvrije sportverenigingen. Bovendien heeft de jeugd in Borne fruit en water gekregen tijdens de sporttoernooien. De gemeente heeft een voorbeeldfunctie en daarom is de intentie getekend om te komen tot een gezond aanbod in de gemeentelijke kantine.

Vanuit het project SamSam wordt de samenwerking met de huisartsen geïntensiveerd en ingezet op een betere en vanzelfsprekender verbinding met Sociaal Hus.

Halverwege 2023 zal er in samenwerking met Tactus en Loes als onderdeel van de GGD, rondom roken en alcohol, een voorlichtingsavond plaats vinden voor ouders en opvoeders van het basisonderwijs. Dit om ze voor te bereiden op de uitdagingen op de middelbare school

Het thema gezondheid is integraal meegenomen in de uitwerking van het plan voor de Omgevingsvisie. Met thema's als gezonde mobiliteit, gezondheid en milieu en een gezonde leefomgeving. Tijdens de Bornse Dromen Dagen is daarover gesproken met inwoners en de input wordt meegenomen in de concrete uitwerking.

De Wet op de Gezamenlijke Regelingen is gewijzigd, gemeenteraden worden meer in stelling gebracht. Voor oktober wordt een voorstel gedaan voor eventuele zienswijzen op de nieuwe GR SamenTwente (GGD, VTT en OZJT).

Inburgering en vluchtelingen

De maatschappelijke ondersteuning vanuit Vluchtelingenwerk is uitgebreid met een extra ondersteuner die in opleiding is voor maatschappelijk werker. Het doel is dat de verhoogde toestroom voldoende goed kan worden opgevangen. Verder wordt er gekeken naar de mogelijkheden om bij het verstrekken van een inrichtingsvergoeding een link kan worden gemaakt met de Kringloop in Borne. Zo stimuleren we de verkoop van tweedehands spullen (circulair) en kunnen de statushouders met het bedrag een completere inrichting aanschaffen. De participatietrajecten voor de statushouders worden ingepland waaraan een diploma-uitreiking wordt gekoppeld met een activiteit in de gemeente Borne. Het financieel ontzorgen is dit jaar gestart met het doel om meer maatwerk te kunnen verrichten bij het opzetten van een gezonde financiële situatie bij aankomst in Nederland.
Daarnaast halen we de leerbaarheidstoets terug naar de gemeente Borne, locatie Kulturhus. De leerbaarheidstoets is onderdeel van de brede intake om voldoende goed te kunnen inschatten welke leerroute de statushouder kan volgen. De onderwijsroutes bij ROC en Saxion worden met een jaar verlengd.

Jeugd

Het thema Jeugd is in 2023 volop in ontwikkeling. Veranderingen volgen elkaar snel op. Zowel de veranderingen waar we lokaal invloed op hebben als ook de ontwikkelingen waar we slechts beperkte invloed op hebben.

Regionale inkoop Jeugdhulp

In 2023 staat voor Jeugd de regionale inkoop centraal. Samen met OZJT kopen we als 14 gezamenlijke Twentse gemeenten de jeugdhulp in. In 2022 is reeds gestart met de inkoop. Op 7 juni 2023 is de 2e fase van de inkoop afgerond en is er bestuurlijk akkoord op gegeven. Hierop volgend is fase 3 opgestart; het schrijven van de bestekteksten, In november 2023 zullen deze bestekteksten naar verwachting afgerond worden. In januari 2024 zullen ze gepubliceerd worden en kunnen aanbieders zich inschrijven.

Samenwerking Jeugdzorg en Onderwijs

Er zijn grote stappen gezet in de doorontwikkeling van de samenwerking tussen onderwijs en jeugdzorg. Het JHT (Jeugdhulpteam) loopt. De voorliggende en preventieve netwerkpartners worden steeds meer betrokken en worden een actief onderdeel van de zorgstructuur binnen scholen. De kosten voor het JHT zijn nog niet meegenomen in de begroting. Het betreft een bedrag van €130.000.

Inzet orthopedagoog, jongerencoaches en ondersteuning Oekraïners

Ons lokale jeugdteam is uitgebreid met een orthopedagoog en 2 jongerencoaches. Hiermee beogen we een professionaliseringsslag te slaan maar ook meer aan te sluiten bij onze Bornse jongeren. De orthopedagoog sluit aan bij het lokale team, maar sluit ook aan bij verschillende voorliggende partners (scholen, kinderdagverblijven en de GGD). Daarnaast is er 1 fte toegevoegd aan de formatie voor jeugd. Deze fte is

bedoeld voor de ondersteuning van de Oekraïense kinderen en gezinnen. Zij ondersteunen en coördineren het opzetten van de hulpverlening en het stroomlijnen van voorzieningen voor deze doelgroep.

Hervormingsagenda

Het vaststellen van de hervormingsagenda brengt grote gevolgen met zich mee, zowel voor onze lokale toegang als voor onze financiële mogelijkheden. Positief is de verandering die de hervormingsagenda beoogt. Het vraagt een radicale verandering van het jeugdzorglandschap. Met veel van de punten die uit de hervormingsagenda naar voren komen, zijn we al actief aan de slag (aansluiten onderwijs, regionaal inkopen). De hervormingsagenda heeft de financiële bezuiniging uitgesteld naar 2026. Echter de beoogde veranderingen worden tot op heden onvoldoende of niet gecompenseerd. De kosten stijgen, bijvoorbeeld met invoering van de ombouw naar kleinschalige woonvormen. Ten aanzien van ons lokale team vraagt de invoering van de hervormingsagenda een grotere inzet van de consulenten. Denk aan de invoering van de verklarende analyse (uitgebreidere, systemische intake) of aan het Toekomstscenario Kind en Gezinsbescherming. Het toekomstscenario betekent dat jeugdconsulenten de rode draad vormen bij gezinnen. Ook als er een kinderbeschermingsmaatregel is uitgesproken, blijven de consulenten betrokken. Wel wordt gezien dat deze veranderingen noodzakelijk zijn ten behoeve van een beheersbaar en duurzaam zorglandschap en de toegankelijkheid daarvan.

Financiële ontwikkelingen in de zorg

De start van 2023 heeft ook in het teken gestaan van ondersteuning aan zorgaanbieders. Ook landelijk zien we dat jeugdzorgaanbieders het moeilijk hebben om zorg kostendekkend uit te voeren. Er loopt momenteel een intensief traject met één van deze aanbieders in onze regio. Om zo te voorkomen dat zorgcontinuïteit in gevaar komt. Regionale samenwerking hierbij is noodzakelijk en dat gebeurt ook. Het ondersteunen van deze aanbieder brengt echter ook kosten met zich mee die niet begroot zijn. Deze financiële zorgen zien we op meerdere werkterreinen terug komen.

Er ligt een nieuw akkoord voor de jeugdbescherming en jeugdreclassering. Hierbij staan werkdrukverlaging en veiligheid van de medewerkers centraal. Het resultaat is wel dat er een tariefverhoging van 40% verwacht wordt. Veilig Thuis Twente kampt met een toename aan meldingen. Men beschikt echter ook niet over voldoende personele bezetting om de kwaliteit te bieden die noodzakelijk is voor deze kwetsbare gezinnen. We zien dat zij niet langer de capaciteit hebben om aan hun wettelijke plicht te kunnen voldoen. Verwachting is dan ook dat zij om een uitbreiding van de formatie zullen vragen. Consequentie daarvan is ook een verhoging van de kosten. Een lokale ontwikkeling die ook veel zorgen oproept is de toename van gesloten plaatsingen. Hierin wordt als voornaamste oorzaak de wachtlijsten binnen de GGZ gezien. Daarvoor is al een regionale projectgroep ten behoeve van aanpak wachtlijsten aan de slag gegaan.

Onderwijs

In juli 2023 heeft de raad besloten akkoord te gaan met het voorkeursscenario voor sport en onderwijs in Borne West. In het kort betekent dit dat er een nieuw sportcomplex wordt gebouwd op de huidige locatie. Hierbij is het zwembad losgekoppeld. Voor het onderwijs, het kindcentrum en Kids Vooruit wordt nieuwbouw gerealiseerd op de huidige locatie van Jan Ligthart.
In de eerste helft van 2023 is de uitbreiding van basisschool De Vonder in plangebied De Horsten in de wijk Bornsche Maten opgeleverd. Deze wordt met ingang van het nieuwe schooljaar 2023-2024 in gebruik genomen.

Cultuur

In april 2023 is de startnotitie voor de cultuuragenda en beleidsvisie cultuur vastgesteld door de gemeenteraad. In tweede half jaar wordt het beleid voor cultuur geactualiseerd en wordt ernaar gestreefd om deze eind van het jaar voor te leggen aan de gemeenteraad.

In het voorjaar van 2023 is, op basis van een subsidie van de provincie Overijssel, een cultuurmakelaar gestart voor de periode 2023-2024. Deze heeft onder andere een rol in de actualisatie van beleid voor cultuur.

In 2023 wordt, samen met schoolbesturen, verkend hoe invulling kan worden gegeven aan de ambitie uit het Borns muziekakkoord, dat in juni 2022 is getekend.

In 2022 is binnen de Cultuurregio Twente een uitvoeringsprogramma opgesteld. Elke Twentse gemeente wordt in 2023 medefinanciering gevraagd voor de periode 2023- 2028.

Sport

Oorspronkelijk lag er een besluit tot de oprichting van een sportbedrijf per 1 september 2023. De voorwaarde die hieraan was verbonden, was de doorgang van (vorige) project ’t Wooldrik. Nu is besloten de start van het sportbedrijf uit te stellen tot een half jaar voor de oplevering van het sportcomplex Borne-West.

De buurtsportcoaches zijn vanaf 1 januari 2023 in dienst gekomen bij de gemeente Borne. Nu de start van het sportbedrijf is uitgesteld blijven zij in dienst van de gemeente Borne tot oprichting van het sportbedrijf.

De huidige concessieovereenkomst tussen Laco Borne BV en de gemeente Borne met betrekking tot de exploitatie van het zwembad, loopt op 1 september 2023 af. Nu de start van het sportbedrijf is uitgesteld is er een oplossing gezocht voor de exploitatie van het zwembad vanaf 1 september 2023. Op 24 augustus is een nieuwe overeenkomst gesloten met Laco voor de exploitatie en het beheer van het zwembad.

Vanuit de landelijke regeling SPUK/GALA is een herijking van het lokale sportakkoord ontwikkeld. De concrete uitwerking wordt meegenomen in het brede integrale plan op gezondheid, preventie en vitaliteit : Borne Gezond.

Werk en inkomen

In het kader van werk en inkomen bereiden we de Wet energietoeslag 2023 voor. De energietoeslag 2023 wordt (hopelijk) nog behandeld in de Tweede Kamer. In afwachting op besluitvorming is de begroting 2023 nog niet gewijzigd. Eventueel wordt bij de eindejaarsmutaties een begrotingswijziging aangeboden voor de energietoeslag. In 2022 is reeds door ons een bedrag van € 460.000 ontvangen. Dat bedrag is opgenomen in de stelpost taakmutaties gemeentefonds.

Daarnaast kijken we breder naar de doelgroep die begeleiding nodig heeft naar werk en of deze begeleiding voldoende past bij de opzet van de huidige dienstverlening. Zo wordt er gekeken naar extra ruimte voor arbeidscoaches en de inzet van jobcoaches.

De prestatieovereenkomst met SWB is in het voorjaar van 2023 opnieuw vastgesteld. De digitale dienstverlening is verbeterd door de introductie van digitale formulieren voor het aanvragen van een uitkering en bijzondere bijstand. Door de extra toestroom van statushouders, verwachten we een groei in het aantal bijstandsuitkeringen en bijzondere bijstand voor inrichtingskosten + overbruggingsuitkering voor de eerste maand. De financiële consequenties zijn nog onbekend.

3.2 Financieel overzicht

PR3 Inclusieve samenleving (x € 1.000)	Primitief begroot	Actueel begroot	Prognose	Verschil	
Lasten:					
Voorzieningen maatsch. ondersteuning	6.435	6.435	7.377	-942	N
Algemene voorzieningen	1.761	1.831	1.855	-24	N
Gezondheid	1.053	1.115	1.469	-354	N
Inburgering en vluchtelingen	251	251	344	-93	N
Jeugd	8.323	8.390	9.078	-688	N
Onderwijs	2.640	2.640	2.746	-106	N
Cultuur	633	728	750	-22	N
Sport	3.035	4.487	5.692	-1.205	N
Werk en inkomen	10.676	10.736	11.210	-474	N
Totaal lasten	**34.806**	**36.612**	**40.520**	**-3.908**	**N**
Baten:					
Voorzieningen maatsch. ondersteuning	220	220	301	81	V
Algemene voorzieningen	40	40	59	19	V
Gezondheid	20	20	246	226	V
Inburgering en vluchtelingen	144	144	214	70	V
Jeugd	88	88	413	325	V
Onderwijs	460	460	670	210	V
Cultuur	11	11	18	7	V
Sport	1.180	1.180	2.232	1.052	V
Werk en inkomen	5.313	5.313	5.314	1	V
Totaal baten	**7.475**	**7.475**	**9.466**	**1.991**	**V**
Saldo PR3 Inclusieve samenleving	**-27.331**	**-29.137**	**-31.054**	**-1.917**	**N**

De lasten en baten binnen het programma inclusieve samenleving zetten per saldo met € 1.917.000 uit. De lasten binnen het programma Inclusieve samenleving zetten met € 3.98.000 uit. De baten nemen aan de andere kant ook toe met € 1.991.000. De verhoging van de baten hebben direct betrekking op de verhoging van de lasten. Het gaat hierbij vooral om de administratief correct neer zetten van budgetten. Er resteert een nadelig saldo van € 1.917.000. Dit bestaat uit de volgende componenten:

Prijsindexatie

Door alle thema's heen zitten prijsindexaties. Het gaat hier om ongeveer € 1.430.000 aan lasten verhogingen. Hier tegenover staat een onttrekking vanuit de stelposten binnen het programma financieel gezond voor hetzelfde bedrag.

Pilot Jeugdhulpteams

De pilot jeugdhulpteams is in 2023 gecontinueerd. Hier stond echter geen budget voor de pilot zelf tegenover. Dit leidt tot een nadeel van € 200.000.

WMO

Op het gebied van de WMO zien we in 2023 een toenemende zorgvraag. Dit leidt met name tot uitzettingen in de begeleiding in de hulp bij het huishouden. Dit zorgt voor een nadeel van € 150.000.

BUIG BUDGETTEN

Belangrijke input voor de BUIG budgetten is de realisatie van het afgelopen jaar. Deze ligt hoger dan was ingeschat en zorgt voor een nadeel van € 146.000.

4 Bestuur en samenleving

4.1 Hoe staan we ervoor in 2023?

Het programma Bestuur en samenleving bestaat uit de thema's Bestuur, Participatie en communicatie, Dienstverlening en digitalisering, Veiligheid en openbare orde en Vergunningverlening, toezicht en handhaving. Conform het raadsakkoord, en zoals al aangegeven in de Nota Kaderstelling 2024-2027 is het logisch dat thema Organisatie ook onderdeel is van dit programma. Op dit moment zitten de organisatiebudgetten nog in het thema Financiën binnen het programma Financieel gezond. In deze bestuursrapportage wordt dit niet aangepast, omdat administratief de gevolgen van deze ingreep halverwege het boekjaar groot zijn. Deze wijziging vindt pas plaats bij de begroting 2024. In de jaarrekening wordt zowel de huidige als toekomstige indeling weergegeven, zodat cijfers vergelijkbaar worden gemaakt.

Bestuur

Sinds begin van het jaar wordt gewerkt met een bestuurlijke planning. Deze planning geeft de raad inzicht in wanneer onderwerpen op de bestuurlijke tafel liggen. Het draagt bij aan het scherp krijgen van de bestuurlijke agenda en de rollen in het besluitvormingsproces.

De kwaliteit van bestuurlijke voorstellen is een punt van aandacht. Met dit onderwerp wordt naar verwachting in het najaar gestart en dat zal doorlopen tot in 2024. De raad wordt betrokken bij de verbetering van (de opzet van) de raadsvoorstellen.

Participatie en communicatie

Op het gebied van participatie is de organisatie volop in ontwikkeling. De bewustwording in de organisatie groeit, onder andere door kennisdeling en trainingen. De meerwaarde van het samenwerken met inwoners, ondernemers en partners (stake- en shareholders) wordt gezien. Participatie en communicatie is daardoor een steeds belangrijker onderdeel van projecten. Het participatieproces heeft de volle aandacht bij projecten, zoals de Spanjaardswijk, Wensink Zuid en Versneld sociaal bouwen en zo nog een groot aantal grotere en kleinere projecten.

De wijkcoördinator is een gewaardeerd aanspreekpunt voor dorpen en wijken. In samenwerking met de dorpen en wijken wordt onderzocht wat de meest waardevolle en aansprekende manier van samenwerken is en hoe die het beste geborgd kan worden.

In de tweede helft van 2023 wordt de 'blanco-pagina' opnieuw onder de aandacht van de inwoners gebracht. Op die manier willen we initiatieven vanuit de samenleving te stimuleren.

Het beter leesbaar en begrijpelijk maken van communicatie-uitingen heeft continu de aandacht. De afgelopen tijd is gestart met de nadruk leggen op tijdige en transparante communicatie. In de tweede helft van 2023 wordt dit voortgezet.

Het ontwikkelen van communicatie en participatiebeleid verloopt voorspoedig. Dit beleid wordt naar verwachting in het najaar voorgelegd aan de raad. Ook wordt de raad, vooraf, in een informatiebijeenkomst meegenomen in participatie en de rol van de raad hierin.

Dienstverlening en digitalisering

Dienstverlening:

Steeds meer inwoners weten de gemeentelijke website te vinden. Het aantal bezoekers steeg naar 12.000 klikken per maand. Ook het digitaal loket werd goed bezocht. De gemiddelde wachttijd aan de balies in de publiekshal bedroeg in het eerste halfjaar 3,35 minuten. De overstap naar het systeem van 'volledig op afspraak werken' in de publiekshal werpt zijn vruchten af. De wachttijden zijn laag en het wordt gewaardeerd door de inwoners. Het aantal telefonische vragen bleef gelijk. Ook dit jaar verwachten we 20.000 vragen af te handelen.

Digitalisering:

Het zaakgericht archiveren is verder geïmplementeerd. Hiermee worden bij de registratie van een nieuwe zaak automatisch digitale dossiers aangemaakt en krijgen de medewerkers van de vakafdelingen de mogelijkheid de werkprocessen volledig digitaal te doorlopen. Circa 80% van alle zaken kunnen inmiddels zaakgericht worden doorlopen. Aandachtspunt blijft de grote hoeveelheid aan documentatie die nog buiten het systeem wordt opgeslagen op netwerkschijven en in mailboxen. Het conceptbeeld interbestuurlijk toezicht voor informatie- en archiefbeheer over 2021 geeft wel als toezichtregime 'groen'.

Project digitalisering archieven:

In het eerste halfjaar 2023 zijn we verder gegaan met de inventarisatie en het schonen van het archiefblok 1961-2000. Delen daarvan worden binnen de inventaris gedigitaliseerd, zoals de verleende hinderwetvergunningen. Ook deze zullen op termijn online beschikbaar komen. In 2023 is het project digitaliseren van het bevolkingsarchief afgerond. Hierdoor zullen op termijn (na de hosting) alle openbare bevolkingsregisters (1830-1920) digitaal raadpleegbaar worden. De afronding hiervan is voorzien eind 2023.

Veiligheid en openbare orde

Integraal Veiligheidsplan 2023 ev.

Speerpunten van ons nieuwe veiligheidsbeleid zijn: leefbaarheid in de wijk, kwetsbare personen/jeugd, en ondermijning. Enkele concrete acties in de afgelopen periode waren:

• In juni is in het kader van wijkparticipatie de wijk 't Oldhof bezocht. Betrokken partijen als Twente Milieu, politie en gemeente zijn aangesloten bij de straatspeeldag in deze wijk. Voor een wijkschouw in de Vogelbuurt in september, worden momenteel de voorbereidingen getroffen.

• De integrale aanpak van problematische jongeren en jeugdgroepen wordt, mede naar aanleiding van een aantal overlastsituaties, voortgezet. De betrokkenheid van ouders hierbij, is een speerpunt.

• De aanpak van alcohol- en drugsgebruik onder jongeren wordt vormgegeven door het houden van voorlichtingsbijeenkomsten aan ouders (van kinderen in het BO en VO) in het Kulturhus.

• In maart heeft een eerste integrale controle bij de droge horeca plaatsgevonden. Voor alle bezochte locaties geldt dat er, in het kader van het Bouwbesluit of de APV, vervolgacties zijn geformuleerd,.

Crisisbeheersing en rampenbestrijding

De raad heeft, ten aanzien van de besteding van de extra gelden naar aanleiding van de Contourennota Versterking Crisisbeheersing en Brandweerzorg, een zienswijze voor de begroting van de Veiligheidsregio Twente afgegeven.

In maart is door Veiligheidsregio Twente voor alle Twentse gemeenten een grote bereikbaarheidstest georganiseerd. 28 Bornse medewerkers op de alarmeringslijst voor de crisisorganisatie zijn gebeld, de respons was voldoende.

In juni zijn de burgemeester en wethouders, door middel van een burgemeestersgame en een systeemoefening, beoefend in hun rol als opperbevelhebber bij rampen en crises.

FLO-OVERGANGSRECHT

Voor brandweermedewerkers bestond het functioneel leeftijdsontslag (FLO). Deze medewerkers konden eerder stoppen met werken en kregen tot hun 65e een uitkering. In de structurele bijdrage aan de Veiligheidsregio Twente houden wij jaarlijks rekening met een bedrag voor het FLO overgangsrecht van onze brandweermedewerkers. Dit jaarlijkse bedrag kopen wij nu af voor € 453.000 en zorgt voor een incidenteel nadeel. Structureel levert dit vanaf de begroting 2024 een voordeel op.

Vergunningverlening, toezicht en handhaving

In december is het Uitvoeringsprogramma door het college vastgesteld en aan uw raad ter informatie aangeboden. De vergunningverlening is gebaseerd op de aanvragen die binnen komen. Er worden vergunningen verleend op meerdere terreinen:

1. Omgevingsvergunningen (met name het realiseren van bouwwerken)
2. Evenementenvergunningen
3. Parkeervergunningen (oa invaliden)
4. Kapvergunningen
5. Inritvergunningen
6. Overige vergunning verplichte activiteiten

Vergunningen worden verleend als er voldaan is aan de daaraan gestelde voorwaarden. Voor nagenoeg alle aanvragen kan aan de termijn die is vastgesteld voor de afgifte van een vergunning, worden voldaan. Voor Omgevingsvergunningen vinden, daar waar nodig, in een vroegtijdig stadium vooroverleggen plaats. Toezicht en handhaving en het behandelen van klachten op de afgegeven vergunning worden opgepakt door de bouwinspecteurs. De werkzaamheden en doelen liggen vast in het eerder genoemde Uitvoeringsprogramma.

Op dit moment wordt veel energie en tijd gestoken in de invoering van de Omgevingswet die 1 januari 2024 ingaat. Naast de beleidstukken die geactualiseerd moeten worden, betekent dit veel voor de werkzaamheden die geherstructureerd moeten worden. Aan evenementenvergunningen gaat, voor de grotere evenementen, altijd een evenementen overleg vooraf. Hierin worden de voorwaarden doorgenomen. Zoals de verplichte veiligheidsplannen. Tevens vinden vooraf veiligheidsschouwen plaats, hiermee kan worden voorkomen dat tijdens evenementen onvolkomenheden worden geconstateerd. Indien nodig vinden na jaarlijks terugkerende evenementen evaluaties plaats om daar waar nodig verbeteringen aan te brengen.

De bezetting ten aanzien van de medewerkers groen is weer op sterkte. Hier wordt nu een inhaalslag gemaakt. Voor onder andere de herplantplicht en handhaving hierop, zijn afspraken gemaakt met de Omgevingsdienst Twente.

Ook het afgelopen jaar is er personeelsverloop geweest in de bezetting bij de Boa’s. Het toezicht in onze gemeente is hierdoor op enige momenten minder geweest. Inmiddels zijn we weer op sterkte en kunnen we weer voldoen aan de doelen gesteld in het Uitvoeringsprogramma. De focus van de werkzaamheden ten aanzien voor de Boa’s ligt vast in het Uitvoeringsprogramma 2023. Middels het Interbestuurlijk toezicht door de provincie, worden de in het uitvoeringsprogramma gestelde doelen en uitvoeringswerkzaamheden jaarlijks beoordeeld.

4.2 Financieel overzicht

PR4 Bestuur en samenleving (x € 1.000)	Primitief begroot	Actueel begroot	Prognose	Verschil	
Lasten:					
Bestuur	1.343	1.343	1.406	-63	N
Participatie en communicatie	69	69	69	0	-
Dienstverlening en digitalisering	1.256	1.256	1.262	-6	N
Veiligheid en openbare orde	1.912	1.977	2.430	-453	N
Vergunningverl. toezicht en handhaving	52	52	52	0	-
Totaal lasten	**4.631**	**4.696**	**5.218**	**-522**	**N**
Baten:					
Bestuur	0	0	0	0	-
Participatie en communicatie	0	0	0	0	-
Dienstverlening en digitalisering	364	364	364	0	-
Veiligheid en openbare orde	0	0	0	0	-
Vergunningverl. toezicht en handhaving	0	0	0	0	-
Totaal baten	**364**	**364**	**364**	**0**	**-**
Saldo PR4 Bestuur en samenleving	**-4.268**	**-4.333**	**-4.854**	**-522**	**N**

Per saldo is er een nadeel van € 522.000 in het programma bestuur en samenleving.

Er ontstaat een nadeel van € 453.000 door de afkoop van het FLO overgangsrecht van oud brandweermedewerkers, werkzaam binnen de Veiligheidsregio Twente. Dit incidentele nadeel zorgt echter voor een structureel voordeel vanaf de begroting 2024.

Het nadeel van € 63.000 binnen het thema ontstaat door CAO stijgingen. Het nadeel van € 6.000 binnen het thema dienstverlening en digitalisering ontstaat doordat er vanuit het Rijk via de taakmutaties extra middelen voor verkiezingen beschikbaar zijn gesteld. De tegenhangers van beide nadelen zitten op de stelposten in het programma Financieel gezond.

5 Financieel gezond

5.1 Hoe staan we er voor in 2023?

Financiën

Informatisering en automatisering

Informatisering & automatisering (hierna I&A) realiseert de technische en functionele IT-infrastructuur voor de gemeente Borne. Hierin zijn middelen beschikbaar gesteld voor de huidige inrichting. De IT-inrichting is niet alleen een I&A-gelegenheid, daar het merendeel gerealiseerd wordt ten behoeve van de dienstverlening aan onze inwoners vanuit de diverse afdelingen. Om deze dienstverlening duurzaam en op een veilige manier voort te zetten, wordt de raad over de volgende onderdelen in deze halfjaarrapportage geïnformeerd:

Beveiliging IT Infrastructuur

- *Beveiligingsplatform (Enterprise Mobility + Security (EMS)):*

  Veilig werken is een groot goed. De gebeurtenissen in Hof van Twente of de gemeente Buren zijn een voorbeeld van wat de impact kan zijn indien er niet op een veilige manier gewerkt wordt. De digitale dreiging neemt toe en gemeenten zijn aan zet om hierop in te spelen.

  Om deze veiligheid te vergroten, wordt er eenmalig € 50.000 gevraagd om EMS in te richten en uit te rollen. Hierbij worden end devices (laptops en mobiele telefoons) vanuit de IT-afeling van de gemeente beheerd. Zo is deze apparatuur altijd voorzien van de meest recente update, kan bij verlies of diefstal meteen worden ingegrepen én kunnen medewerkers beter worden ondersteund.

- *Security Information and Event Management/Security Operation Center (SIEM/SOC):*

  SIEM/SOC wordt gebruikt om netwerkverkeer te monitoren. Met de toegenomen digitale dreiging is SIEM/SOC-tooling een noodzakelijk middel om hier grip op te houden. De huidige software, van KPN, wordt vanuit de leverancier niet meer gecontinueerd. Hierdoor moet de gemeente Borne op zoek naar een nieuwe leverancier. De kosten voor nieuwe software bedraagt € 15.000 incidenteel en € 75.000 structureel.

Hosting:

Gemeente Borne neemt server- en opslagruimte af bij de gemeente Enschede. Zonder deze middelen, zou de organisatie geen digitale werkomgeving hebben. In het verleden is er vanuit de gemeente Enschede niet tijdig gefactureerd aan de gemeente Borne, waardoor deze kostenpost per abuis niet is begroot. De kosten voor deze *hosting* bedraagt € 120.000 per jaar. Met deze halfjaarrapportage herstellen we dit. Vanaf de begroting 2024 wordt dit weer structureel meegenomen.

Vervanging applicatie Integrale casuïstiek (VIS2):

Binnen de gemeente Borne werken we samen met andere sociale partners om dossierkennis te kunnen delen. Zo kan het zijn dat een persoon met een gebiedsverbod in Borne komt wonen. Het is dan van groot belang dat deze informatie tussen instanties uitgewisseld kan worden. Het gebruik van het huidige softwarepakket, VIS2, wordt beëindigd. Hiervoor is er, in regionaal verband, vanaf 2022 een project gestart. Hieruit is een aanbieder

gekomen, PGAx, welke tussen Twentse gemeenten en samenwerkingsverbanden gebruikt gaat worden. Hiermee is integraliteit gewaarborgd. Omdat, door regionale samenwerking, er vertraging is geweest in de vervanging, dient VIS2 nog draaiende te blijven tot eind 2023. Hiervoor is er in 2023 € 15.000 benodigd. In dit bedrag zitten ook projectkosten om de migratie naar de nieuwe aanbieder te verzorgen.

iBurgerzaken naar de cloud:

iBurgerzaken faciliteert één van de primaire processen binnen de gemeente Borne. Hiermee faciliteert de organisatie bijvoorbeeld geboorteregistratie, aanvragen voor een huwelijk of rijbewijzen aan de burger. Het huidige pakket is al enigszins verouderd en er zijn vele extra modules benodigd om alle dienstverlening te blijven waarborgen. Het pakket draait lokaal en hiermee is niet alle data gewaarborgd.

Om dit te ondervangen, is er al enige tijd een diepe wens om dit pakket naar de cloud te brengen. De Coöperatieve vereniging Dimpact, waar gemeente Borne lid van is, heeft de aanbesteding van een nieuw burgerzaken-pakket gewonnen waar meerdere gemeenten aan mee doen. Doordat de leverancier hier een sterk gereduceerd, structureel tarief hanteert, is er Borne veel aan gelegen om ook hier aan mee te doen.

Incidenteel gaat dit middelen vragen, terwijl op termijn dit terugverdiend wordt door het gereduceerde tarief. Ook kan sterk verouderde hardware langzaam uitgefaseerd worden en zijn we verzekerd van (bijna) alle modules in het pakket. Om dit te bewerkstelligen is er € 40.000 benodigd voor de migratie van iBurgerzaken en € 10.000 voor de migratie van de zoek- en raadpleegmodule CIPERS/IZRM.

Op last van de accountant wordt de kernapplicatie iBurgerzaken per 1-1-2024 ingekocht via de inkoopvereniging Dimpact. Het huidige contract dat rechtstreeks met de leverancier is afgesloten wordt door de accountant als onrechtmatig bestempeld. Onderdeel van de inkoop is implementatie van een aantal modules. Een van deze modules is de archiefapplicatie IArchief. De leverancier vraagt voor de implementatie van deze module eenmalig € 10.000. In deze kosten is niet voorzien.

Hybride werken, vergaderruimtes:

Op dit moment zijn er twee ruimtes ingericht voor hybride vergaderen. Dat blijkt in de praktijk steeds vaker niet voldoende te zijn. Ook al omdat de medewerkers, met het oog op ‘de Oversteek’, nu al aan het verschuiven zijn naar meer hybride werken. Die beweging wordt alleen maar sterker. Er is daarom sterke behoefte om het aantal vergaderruimtes, waar hybride kan worden vergaderd, uit te breiden. De bedoeling is dat de betreffende apparatuur flexibel, mobiel kan worden ingezet. Daarom ook wordt gekozen voor verrijdbare apparatuur. Daarvoor is een incidenteel budget nodig van € 26.000 . De gekozen apparatuur kan later, zonder probleem meeverhuizen

Vastgoed

In 2023 is doorgezet om de basis vastgoedportefeuille op orde te brengen. Zo zijn in 2022 de facturen voor de multifunctionele locatie De Veste verstuurd. In het tweede half jaar vinden gesprekken plaats met de gebruikers over de hoogte van deze facturen.

De oorlog in Oekraïne is nog steeds een actueel onderwerp. Voor gemeente Borne betekent dat we voortdurend te maken hebben met grote uitdagingen op het gebied van huisvesting van ontheemden. Daarnaast zijn de gestegen energie- en bouwkosten, als gevolg van de stijgende inflatie, een uitdaging voor de exploitatie van het gemeentelijk vastgoed. Ook de gebruikers van het gemeentelijk vastgoed ondervinden steeds meer problemen door stijgende kosten.

Eind 2022 heeft de gemeente besloten de indexatie van huren, pachten en retributies, die met 11,80% zouden worden doorberekend aan de gebruikers van het vastgoed, tot maximaal 6,50% vast te stellen. Dit betekent dat over het hele jaar 2023 de stijgingen van huur, pacht en retributies niet hoger dan 6,50% ten opzichte van 2022 zijn. Dit heeft geleid tot een vermindering van de opbrengsten van circa € 25.000 op de totale inkomsten voor Vastgoed en Grondzaken.

Met de realisatie en oplevering van de uitbreiding van basisschool De Vonder in plangebied ‘De Horsten’ in het najaar, komt ook een einde aan de het gebruik van de noodlokalen aan de Goudbes op de Bornsche Maten. We gaan met de overkoepelende stichting van scholen in overleg over de te maken kosten voor het gereedmaken

en het tot stand brengen van de verhuizing van de noodlocatie naar basisschool ’t Oldhof (tijdelijke huisvesting basisschool Jan Ligthart aan de Dingeldeinstraat 7).

Op onderhoud is het afgelopen half jaar gekozen om werkzaamheden rondom het Maria Mediatrix te intensiveren, om zo de huisvesting van ontheemden te kunnen blijven garanderen. Voor het komende half jaar staat het uitvoeren van incidenteel onderhoud bij Brugstraatje 4 gepland. De kosten voor dit onderhoud zijn geraamd op circa € 21.000.

Grondzaken

De verwachting is voor deelgebied 2c de Veste, dat de overeenkomst met de ontwikkelaar op korte termijn wordt ondertekend waarna het bouwrijp maken kan worden gestart en dit deelgebied kan worden afgerond.

De verkoop van de grond tegen een vaste prijs van € 2,4 miljoen wordt begin 2024 verwacht na onherroepelijke goedkeuring van de omgevingsvergunning.

De verwachting voor deelgebied 3a Eschwonen is dat, de zelfrealisator in dit gebied uiterlijk 12 juni de overeenkomst tekent voor de grondruil, waarna dit deelgebied ook afgerond kan worden. Dit betekent dat het laatste gedeelte bouw- en woonrijp gemaakt kan worden en de laatste kavels verkocht Voor het gedeelte van de noodlokalen moet nog een plan en programma vastgesteld worden waarna dit ingevuld kan woorden als de noodlokalen niet meer nodig zijn. Totaal nog verwachte opbrengst ca. € 3 miljoen.

De verwachting voor 3b Eschwonen is, dat het contract voor de aankoop van de gronden van een zelfrealisator, op korte termijn wordt ondertekend. Hiermee kan dit gedeelte dan ook afgerond worden. Voor 3b wordt momenteel gekeken in hoeverre het mogelijk is het programma te herzien ten gunste van sociale huur- en betaalbare koopwoningen. Dit zal een neerwaarts effect hebben op het resultaat van de grondexploitatie.

Met het afsluiten van bovenstaande contracten verdwijnt ook de plicht om de exploitatieplannen voor 3a en 3b te herzien. Ook voor de nieuwe op te stellen grondexploitatie 3d de Horsten, wordt gekeken naar een meer sociaal en betaalbaar programma. Dit wordt meegenomen in het stedenbouwkundig plan en de grondexploitatie.

In 2023 zijn, door het starten van de volgende fases in de Bornse Maten, minder gronden in pacht uitgegeven. De verwachting is dat ook de laatste gronden in Hertme dit jaar voor het laatst in pacht zijn uitgegeven. In het komende half jaar is de verwachting dat de verkoop van gronden die buiten de grondexploitaties vallen, op ongeveer € 60.000 uitkomen.

5.2 Financieel overzicht

PR5 Financieel gezond (x € 1.000)	Primitief begroot	Actueel begroot	Prognose	Verschil	
Lasten:					
Financiën	11.301	25.929	28.381	-2.452	N
Vastgoed	2.356	2.356	1.893	463	V
Grondzaken	3.536	3.536	3.845	-309	N
Totaal lasten	**17.192**	**31.820**	**34.118**	**-2.298**	**N**
Baten:					
Financiën	51.101	73.272	73.679	407	V
Vastgoed	646	646	646	0	-
Grondzaken	3.536	3.536	3.845	309	V
Totaal baten	**55.282**	**77.453**	**78.169**	**716**	**V**
Saldo PR5 Financieel gezond	**38.090**	**45.633**	**44.051**	**-1.582**	**N**

Er wordt binnen het programma financieel gezond een nadeel van € 1.582.000 verwacht. Dit bestaat uit de volgende componenten:

Financiën

De lastenkant binnen het thema financiën zet met € 2.451.000 uit. De oorzaken hiervoor zijn grotendeels technisch administratief op het gebied van stelposten en reservemutaties:

- Het creëren van de bestemmingsreserve voor de bijdrage aan de vloedbeltverbinding levert binnen het programma wonen en leven een voordeel op van € 4.942.000. Binnen het programma Financieel gezond een nadeel van dezelfde omvang.
- Er zijn daarnaast een aantal andere administratieve wijzingen die binnen het thema financiën zorgen voor een nadeel en binnen de overige programma voor een voordeel. Het gaat hierbij om de agenda van Twente (voordeel van € 175.00 binnen het programma wonen en leven, een nadeel binnen dit programma).
- De stelposten maken onderdeel uit van het thema financiën. Indien noodzakelijk worden budgetten binnen alle programma's opgehoogd met bijvoorbeeld en loon- en prijsindexaties. Deze middelen vallen vervolgens in dit thema vrij. Er kan binnen dit thema € 3.884.000 vrijvallen op de stelposten.
- Op stelpost looncompensatie ramen wij middelen die ingezet voor de CAO ontwikkelingen. De definitieve CAO gemeenten 2023 leidt tot een plus op de loonsom van bijna 10%. Hiermee was geen rekening gehouden op de stelpost. Per saldo ontstaat hierdoor een nadeel van € 606.000. In de Nota kaderstelling 2024 is hier al wel rekening mee gehouden.
- Daarnaast hebben we een voorlopige aanslag voor de Vennootschapsbelasting (VpB) ontvangen. Dit kost € 200.000.
- De aanvullend benodigde lasten op het gebied van software, informatisering en automatisering, etc. zoals beschreven onder hoofdstuk 5.1 b leiden tot een nadeel van € 361.000.

Aan de batenkant wordt een voordeel verwacht van € 407.000. Dit bestaat uit hogere dividenduitkeringen van € 370.000. Dit is met name het gevolg van hogere dividenduitkeringen van Twence (+ € 300.000), Bank Nederlandsche Gemeenten (+ € 48.000) en Enexis (+ € 20.000). Ook laat de meicirculaire een positieve bijstelling zien van € 536.000. Hier staat in het programma financieel gezond een nadeel van € 396.000 tegenover doordat er binnen de overige programma's minder benodigd is voor groot onderhoud. Daardoor hoeft er ook minder uit de bestemmingsreserve vastgoed onttrokken te worden. Per saldo is dit

budgetneutraal. Het restant wordt verklaart door een aantal kleinere budget neutrale programma overstijgende wijzigingen.

Oekraïne middelen
Wij ontvangen een normvergoeding per beschikbare plek per dag voor de opvang van de Oekraïense ontheemden. Vanuit het Rijk hebben wij hiervoor een bedrag van ruim € 9 mln. ontvangen. De inschatting is dat er minimaal € 2,5 miljoen vrij kan vallen. Gezien de omvang van dit bedrag en het politieke onderwerp wachten we de jaarrekening af voordat we met een bestemming komen voor deze middelen. Dit voordeel wordt in deze bestuursrapportage niet financieel verwerkt, maar enkel vermeld.

VASTGOED

Er ontstaat een voordeel van € 463.000. Dit voordeel ontstaat door het niet uitvoeren van groot onderhoudswerkzaamheden bij vooral het Kulturhus en het gemeentehuis in verband met het project de Oversteek. Dit is een budget neutrale wijziging, omdat baat vanuit de bestemmingsreserve vastgoed binnen het thema Financiën hierdoor ook niet plaats vindt.

GRONDZAKEN

De huidige MPG is door uw raad vastgesteld. Dit levert voor alle grondexploitaties (uitgezonderd de Veldkamp, deze zit in het programma Wonen en leven) aan de batenkant een voordeel op van € 309.000. Hier staat aan de lastenkant een nadeel van € 309.000 tegenover.

6. Projecten en investeringen

In dit hoofdstuk wordt per programma de stand van zaken weergegeven van de door de raad toegekende investeringskredieten/projecten. Investeringen hebben doorgaans een looptijd van meerdere jaren. In de jaarstukken wordt bepaald of kredieten kunnen worden afgesloten of moeten worden overgeheveld. Op totaalniveau is de uitputting van de kredieten als volgt:

Kredietenoverzicht (€ 1.000)*	Startdatum	Beschikbaar krediet	Besteed t/m 2022	Besteed 2023	Resterend krediet
Totaal		63.368	4.096	9.041	50.231

Per programma wordt in onderstaande tekst voor de grote projecten en ingezoomd op de stand van zaken. Hetzelfde geldt voor eventuele kredietoverschrijdingen. Lopende kredieten, waarbij de uitvoeringswerkzaamheden binnen tijd en budget blijven, worden niet vermeld.

Wonen en Leven

Kredietenoverzicht (€ 1.000)*	Startdatum	Beschikbaar krediet	Besteed t/m 2022	Besteed 2023	Resterend krediet
Oonksweg onderdoorgang	25-5-2021	4.100	124	129	3.847
Bornerbroeksestraat fietsonderdoorgang	25-5-2021	864	-	-	864
F35: Parallelweg-Oonksweg	25-5-2021	368	122	72	174
Bomen 2021	29-6-2021	280	174	51	55
Wegen 2022	1-1-2022	100	-	-	100
Bomen 2022	1-1-2022	240	-	-	240
Speeltoestellen 2022	1-1-2022	42	-	42	-
Herinrichting Spanjaardswijk	1-1-2022	2.600	95	67	2.438
Aanleg groen Spanjaardswijk	1-1-2022	250	-	-	250
Parkeervoorzieningen rondom Eschschool	26-4-2022	200	7	148	45
Bomen 2023	1-1-2023	220	-	-	220
Speeltoestellen 2023	1-1-2023	42	-	8	34
Wegen 2023	1-1-2023	100	-	-	100
NBD Borden 2023	1-1-2023	70	-	-	70
GRP kredieten 2023 (Watertakenplan)	1-1-2023	961	-	22	939
Hemelwaterleiding F35-Noord	1-1-2023	350	-	-	350
Totaal PR1 Wonen en leven		***10.787***	***522***	***539***	***9.726***

Spooronderdoorgangen Oonksweg en Bornerbroeksestraat

Voor de spooronderdoorgangen Oonksweg en Bornerbroeksestraat staan 2023 in het teken van het uitvoeren van onderzoeken en het maken van de ontwerpen. In maart 2023 is hiervoor ingenieursbureau Movares gecontracteerd.

Bij de uitwerking van de ontwerpen staat het inpassingsvraagstuk centraal. In mei 2023 zijn bijeenkomsten gehouden met direct betrokken bewoners en ondernemers van beide locaties. Ook worden individuele gesprekken gevoerd met bewoners en ondernemers. De input vanuit de bewoners en ondernemers wordt meegenomen in de verdere uitwerking van de ontwerpen. Inmiddels zijn er meerdere ontwerpsessies geweest

met Movares, ProRail en gemeente. In het najaar 2023 zullen de eerste ontwerpen gedeeld worden met de bewoners en ondernemers. In de ontwerpen wordt ook rekening gehouden met de fietssnelweg F35 en de reconstructie van de Oonksweg. Naar verwachting zijn alle onderzoeken en ontwerpen gereed in het 2e kwartaal van 2024. Hierdoor worden bij de begroting 2024 de kapitaallasten doorgeschoven naar 2025.

F35 - Noord

Maandag 19 juni 2023 zijn de werkzaamheden gestart op de kruising Azelosestraat/Parallelweg/Molenstraat. De verwachting is dat de F35 dit jaar gereed komt. Het gedeelte fietsstraat Bornerbroeksestraat tussen Röringstraat en de Oonksweg zal waarschijnlijk in het eerste kwartaal van 2024 gereed komen.

Spanjaardswijk

Het project in de Spanjaardswijk is integraal en participatief. Participatie gebeurt door de Werkgroep Bewoners, die gegroeid is van 20 mensen naar 35 personen. Alle straten zijn vertegenwoordigd, de bewoners zijn bijzonder betrokken en leveren hun wensen en voorstellen in de bijeenkomsten (om de 3 weken). De inventarisatiefase met als resultaat het schetsontwerp (de praatplaat) is afgerond. Nu wordt gewerkt aan het Voorlopig Ontwerp (VO) dat op 26 juli gepresenteerd wordt op het Spanjaardsplein. Het sluipverkeer door de wijk stopt door een afsluiting van de Wilhelminastraat op kruising Emmastraat, voorgesteld vanuit de Werkgroep.

Integraal blijkt uit de manier waarop de nutsbedrijven betrokken zijn, sinds najaar 2022. Enexis gaat alle kabels en leidingen vernieuwen en alle nutsbedrijven gaan ook aan de slag in de ondergrond. Tegelijkertijd kunnen zij nu al rekening houden met de wensen en voorstellen van de wijk, in plaats van pas bij het Definitief Ontwerp (DO) dat gepland staat medio oktober 2023. De rol en inzet van de combi-aannemer, van de projectleider Dusseldorp en van de gemeentelijke directievoerder maken deze integrale manier van werken mogelijk.

De Spanjaardswijk vergroent en wordt weerbaar voor hittestress en plensbuien (klimaatadaptief). Financieel blijft het project binnen de projectbegroting. De verwachte oplevering van het project is in 2024. Hierdoor worden bij de begroting de kapitaallasten doorgeschoven naar 2025.

Inclusieve samenleving

Kredietenoverzicht (€ 1.000)*	Startdatum	Beschikbaar krediet	Besteed t/m 2022	Besteed 2023	Resterend krediet
Uitbreiding Beekpark	15-12-2020	1.100	1.045	-	55
Voorbereiding nieuwbouw BM	15-12-2020	400	223	12	165
Bouw De Horsten	1-1-2022	7.473	2.003	6.755	-1.285
Grond/Infra De Horsten	1-1-2022	559	-	121	438
OLP/meubilair De Horsten	1-1-2022	360	-	360	-
Scheidingswand De Veste	1-1-2023	80	-	-17	97
Vervanging kunstgrasveld BZSV	1-1-2023	340	-	331	9
Aankoop vloer blaashal	11-7-2023	125	-	-25	150
Kindcentrum Borne-West	11-7-2023	9.939	-	-	9.939
Zwembad 2023/2024	11-7-2023	881	-	302	579
Sportcomplex Borne-West	11-7-2023	25.040	-	440	24.600
Totaal PR3 Inclusieve samenleving		***46.297***	***3.271***	***8.279***	***34.747***

De Horsten

Voor de Horsten is er een aanvullend krediet benodigd van € 2.368.000. Dit betreft een administratieve afhandeling. De dekking hiervoor is al geregeld in de Nota Kaderstelling 2024-2027. € 1.278.000 heeft betrekking op de bouw van de kinderopvang, leidend tot een uitzetting van kapitaallasten van € 45.000. Hier staat een marktconforme huur tegenover. De overschrijding van € 1.090.000 wordt veroorzaakt door gestegen bouwkosten. De kapitaallasten hiervan bedragen €38.000 en zijn gereserveerd in de stelpost prijscompensatie voor projecten.

BESTUUR EN SAMENLEVING

Kredietenoverzicht (€ 1.000)*	Startdatum	Beschikbaar krediet	Besteed t/m 2022	Besteed 2023	Resterend krediet
Baarhuisje	1-1-2023	100	-	24	76
Totaal PR4 Bestuur en samenleving		***100***	***-***	***24***	***76***

-

Financieel gezond

Kredietenoverzicht (€ 1.000)*	Startdatum	Beschikbaar krediet	Besteed t/m 2022	Besteed 2023	Resterend krediet
De Oversteek : verbouwing	20-4-2021	5.200	303	166	4.731
De Oversteek: inrichting	20-4-2021	348	-	-	348
ICT: Vervangingsinvesteringen 2023	1-1-2023	236	-	9	227
Voorb.krediet B.M. fase 3D De Horsten	21-2-2023	400	-	24	376
Totaal PR5 Financieel gezond		***6.184***	***303***	***199***	***5.682***

DE OVERSTEEK

De verwachting is dat het project De Oversteek begin 2025 wordt afgerond. Hierdoor gaan de kapitaallasten starten in 2026 in plaats van in 2025. Dit wordt bij de begroting 2024 meegenomen.